

10/2011

XXB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky

Aliette de Bodardová
Stavitelka korábů

John C. Wright
Soumrak bohů

Ian McDonald
Kluk na ženění

České povídky

Lukáš Hrdlička
Esence věčnosti

Ľudovít Plata
Zapovězená

Publicistika

Aleš Smutný
Remaky, restarty a rebooty...

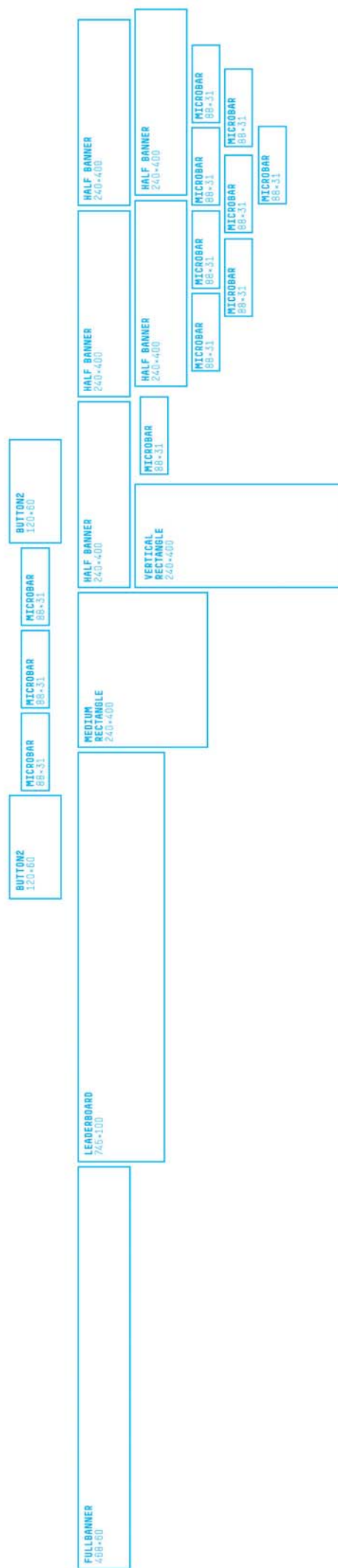
Martin Šust
Rozhovor
s Johnem C. Wrightem

Cena: 75 Kč – 3,05 euro

9 771804 660004

David Brin
Teploučko

XB1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Aliette de Bodardová: Stavitelka korábů	3
John C. Wright: Soumrak bohů	8
David Brin: Teploučko	16
Ian McDonald: Kluk na ženění	22

Domácí SF

Lukáš Hrdlička: Esence věčnosti	33
Ľudovít Plata: Zapovězená	50
Milan Petrák: Má náruč obejmě celý vesmír	55
Pavel Urban: Ovladač	57

Publicistika

Martin Šust: <i>David Brin</i>	21
Martin Šust: <i>Rozhovor s Johnem C. Wrightem</i>	59
Ivan Adamovič: <i>Život s pocitem úžasu 8</i>	60
Jason Sanford: <i>Politické kolbiště válečné science fiction</i>	61
Aleš Smutný: <i>Remaky, restarty a rebooty...</i>	64

Fantastická věda

Elektronické tetování nám pohlídá zdraví; Kosmický vykřičník s černou dírou; Dráty vyrobené bakteriemi; Umělý svěrač	63
--	----

Filmfaroniáda

Filmová soutěž: Paranormal Activity 3	67
Filmové premiéry: Kovbojové a vetřelci; Nezvratný osud 5; Captain America: První Avenger; Barbar Conan; Zrození planety opic; Ponjo z útesu nad mořem; BloodRayne 2; Červená karkulka; Klapka!	68

Vivisektor

Lupa: M. John Harrison: Viriconium	72
Čtenáři čtenářům: Peter S. Beagle: Poklidné a tiché místo;	
Richard Laymon: Ten, který ovládá tvé tělo;	
Jiří Houser: Dům v temnotách;	
Katie J. Taylor: Temný gryf; Ježíšku, já chci plamenomet;	
Evenson, B. K.: Dead Space: Mučedník;	
Ange: Ayesha – Pod Tyrkysovou hvězdou;	
Captain America Omnibus - kniha první;	
Star Wars Omnibus: Letopisy rytířů Jedi;	
Nové knihy	73

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Vydává

Konektor XB 1 s.r.o.

Praha, Vinohrady,

Korunní 810/104, PSČ 101 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

Libertas a.s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a.s.

prodejny firmy Relay

Číslo vychází 5. 10. 2011

© Konektor XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Adam Tredowski

Parcon

Nejstarší ze všech našich conů se letos již po třicáté konal, tentokrát, v Chotěboři. Už před jeho začátkem se rozvíjely velké a ostré diskuze o tom jak a proč ho dělat,

když tam přijede tak málo lidí. Nebudu polemizovat o jeho významu a počtu návštěvníků, protože pro mě je to srdeční záležitost a nejen pro to, že jsem Parcoránem.

Myslím si, že je nutné se smířit s tím, že to už nikdy nebude masová akce, kam přijede dva tisíce lidí nebo víc. Je to logické, mladé lidi na taková setkání přitahují hry nejružnějšího druhu, komiksy a zábava. To jim postará a obtlouští spisovatele (omlouvám se těm několika málo, kteří do této kategorie nepatří) asi nedokáží dát. A přiznejme si, že zájem o knihy mezi touto největší skupinou návštěvníků conů není až tak největší. Přichází až později, ale v té chvíli už Facebook a jiné sociální sítě, lenost (vím to podle sebe), rodiny a podobně způsobí, že vypravit se na literární con není až tak přitažlivé.

Dvě stě návštěvníků, podle toho jak to vidím v posledních letech, je asi tak normální počet lidí, které con takového typu zajímá. Tomu je potřeba přizpůsobit celou organizaci a zázemí daného conu. Právě tak jsem přesvědčený o tom, že by bylo chybou udělat z něj příležitost, pardon, jednu linii na velkém conu. Na to je příliš výjimečný.

Letošní Parcon se mi velmi líbil. Václav Pravda má systém organizace takovýchto akcí zmáknutý, také zcela oprávněně dostal osobní cenu prezidenta Československého fannu Zdeňka Rampase. Nešlo jen o ono zázemí, ale i o rozvržení všech přednášek, povídání a setkávání. Byly tu třeba i „maličkosti“, které podtrhovaly výjimečnost takové akce, jako například že dokázali, poprvé u nás, připravit internetové spojení s vítězem ceny Karla Čapka Martinem Gilarem, který žije ve Spojených státech, a udrželi ho bez problémů po celé vyhlášení. Byla tam výstava artefaktů ze všech proběhlých Parconů, kterou bude možné vidět asi tak nejdříve za deset let u dalšího výročí tohoto conu.

Byl to prostě výjimečný, staromilský, literární, povídací, setkávací a vzpomínací con. Kdo tam nebyl má smůlu, a je to jen jeho chyba.

Vlado Ríša

Ceny na Parconu.

Kromě ceny Karla Čapka, jejíž výsledky uvádíme jinde, byly na slavnostním večeru předány ještě další ceny. Na letošním Euroconu ve Stockholmu dostal cenu Honorary Award šéfredaktor XB-1 Vlado Ríša. Vzhledem k tomu, že v té době reprezentoval naši republiku na veteránském mistrovství světa v basketbalu v Brazílii, byla mu předána až v Chotěboři.

Cenu prezidenta Československého fannu Zdeňka Rampase převzal Václav Pravda.

Mloka za zásluhy dostal Juraj Toman, dlouholetý tajemník Slovenského syndikátu autorů fantastiky za práci pro slovenskou SF. Cenu převzal, za nemocného Juraje Tomanu, Ondrej Herec. Cenu Československého fannu Ludvík dostal Vlado Ríša.

Cena Karla Čapka:

Mikropovídka

1. Ivan Mls: Penzi vezdejší dej nám dnes... – udělena cena **Pulec**
2. Karel Doležal: Adresát nezastižen
3. Kateřina Korábková: Nestrkej kočku do kuchyně!

Krátká povídka

1. Dana Rusková: Pavouček pro štěstí – udělena cena **Pulec**
2. Karel Doležal: Políčko
3. Petr Plaček: Sušené mouchy
4. Tereza Kovanicová: Zde nejsou draci
5. Hanuš Seiner: Malá mořská víla

Povídka

1. Jiří Dluhoš: Zelené světlo domova – udělena cena **Pulec**
2. Václava Molcarová: Prim(a) budoucnost
3. Daniel Klimek: Odyseove sny
4. Karel Doležal: Karty nelžou
5. Daniel Tučka: Nebe, peklo, ráj

Novela

1. Martin Gilar: Zamrzlý vesmír – udělena cena **Mlok**

Nejúspěšnějším nováčkem v soutěži se stal **Karel Doležal**, kterému byla udělena cena **Skokan**.

Společenstvo J. R. R. Tolkiena vyhlašuje 13. ročník soutěže

O lahvičku miruvoru

Podmínky účasti v soutěži jsou následující:

* do soutěže se přijímají příspěvky v kategoriích: *proza, poesie, kresba, hudba & artefakt*

* veškerá slovesná díla musí být v českém jazyce

* u prózy a básní požadujeme díla ve dvou exemplářích; pokud je navíc přiložíte jako soubor na disketu nebo CDčku, zvýšíte tak svou šanci na publikování; u kreseb, hudby a artefaktu postačí jeden exemplář; kresby mohou být xeroxované, sám tvůrce musí zvážit, nakolik jim kopírování uškodilo

* svá díla nikde nepodepisuje, soutěž je anonymní!

* artefakt je libovolné rukodělné dílo – může se jednat např. o dřevořezbu, plastiku, sošku, šperk; musí být rozumné velikosti

* hudba nejlépe na CD

* práce napsané nečitelně budou ze soutěže vyřazeny

* musí se jednat o původní, dosud nepublikovaná díla

* všechna musí být přímo nebo zprostředkovaně inspirována dílem J. R. R. Tolkiena

* rozsah není omezen

* příspěvky se archivují a vracejí pouze ve výjimečných případech

* organizátoři si vyhrazují právo uveřejnit obě strany práce

* uzávěrka je 30. listopadu 2011

* příspěvky posílejte na adresu: Michael Bronec, Horáčkova 1208, Praha 4, 140 00 a do obálky přiložte rovněž papír se svou adresou, telefonním číslem a mailovým kontaktem. V případě jakýchkoli nejasností nás můžete kontaktovat na: Společenstvo@seznam.

Vítězné práce mají šanci dostat se do sborníku *Imladris*, který bude v materiálech TolkienConu 2012, vítězové budou k předání pozváni na Tolkiencon!

V. Pravda a Z. Rampas

V. Ríša a J. Mostecký

Stavitelka korábů

(The Shipmaker)

Koráby byly živoucími, dýchajícími bytostmi. Dac Kien to věděla, ještě než se dostala do inženýrského centra, dokonce ještě dřív, než poprvé uviděla roboty, jak na oběžné dráze montují dohromady jednotlivé díly.

V dávných dobách, za dynastie Le, pracovali její předkové na staré Zemi s nefritem. Nesnažili se vnutit zelenému kameni svou představu o tvaru násilím, ale trpělivě jej opracovávali tak dlouho, dokud nenašli jeho skutečnou podobu. S koráby to bylo stejné. Jednotlivé díly nebylo možné spojit silou. Musely samy splynout do harmonického celku a ten nakonec obydlela Mysl, která pronikla do každého místa a stala se součástí všech spojů a nýtů.

Lidé z východu, jak se říkalo Mexičanům, tomu nerozuměli. Mluvili o recyklaci a konstrukční efektivitě. Viděli jenom díly z předchozích lodí a mysleli si, že hlavním důvodem jejich použití je úspora peněz a času. Necháпали, proč je funkce Velkého mistra harmonie, kterou zastávala Dac Kien, tak důležitá. Její zásluhou bude hotový koráb jednotným celkem, nikoli nesourodou skládkou tvořenou tisícerů různých součástí. Dac Kien i všem dalším Nositelům myslí, kteří přijdou po ní, se dostalo té cti, že pomáhali korábům ožít; díky nim se kov, kabely a solární baterie měnily v bytost, která bude proplouvat prázdnotou mezi hvězdami.

Když se otevřely dveře, Dac Kien sotva vzhledla. Lehké kroky napovídaly, že přišel některý z hlavních inženýrů – buď Miahua nebo Feng. Věděla, že by ji nerušili bez příčiny. Pohybem rukou se s povzdechem odpojila od systému a počkala, až jí z vědomí zmizí návrh korábu.

„Vaše excellence,“ ozval se tichý hlas Miahuy, hrdě vzpřímené Xuyanky s bledou kůží připomínající nažloutlý vosk. „Vrátila se dopravní loď. Na palubě je někdo, s kým byste se měla setkat.“

* * *

Dac Kien by nepřekvapila zdvořilostní návštěva bývalé spolužačky ani příjezd císařského cenzora z Dongjingu, který jí přichází oznámit, že je přefazena na místo ještě vzdálenější od hlavního města. Nedivila by se, kdyby za ní přiletěla některá z příbuzných – matka, sestra nebo strýcova manželka, aby jí připomněly, jak nevhodný způsob života si vybrala.

Rozhodně nečekala nikoho cizího, natož neznámou ženu s tenkými bělavými rty, očima kulatými jako měsíce a kůží hnědou tak, že mohla klidně pocházet z vietnamské krve.

Bezpochyby šlo o Mexičanku. Cizinku. Dac Kien zastavila proud myšlenek dříve, než se rozběhly zbytečně daleko. Žena na sobě neměla nic bavlněného ani žádná ozdobná péra. Byla oblečená do hedvábných šatů typických pro xuyanské ženy a od pokožky se jí odráželo pět svatebních darů. Všechny – počínaje náhrdelníkem a konče náramky – byly z čistého zlata a zářily na tmavé kůži jako hvězdy.

Dac Kien sklouzla pohledem po obrovském vydutém břichu. Vystupovalo a vzdouvalo se kupředu v křivce, která groteskně deformovala ženskou siluetu. „Zdravím tě, mladší sestro. Jsem Dac Kien a na této stanici pracuji na pozici Velkého mistra harmonie.“ Mluvila formálním tónem, který považovala za vhodný pro hovor s cizinkou.

„Starší sestro,“ odpověděla Mexičanka. Oči hluboko zasažené v obličej s poněkud těžkými rysy měla podlité krví. „Jsem,“ tvář se jí zkrivila a jedna ruka se mimoděk dotkla břicha, jako by tu přechánající věc chtěla vytrhnout, „jsem Zoquitl,“ zašeptala nakonec. Bezděky sklouzla k přízvuku, který prozrazoval příslušnost k cizímu jazyku. Oči se jí začaly obracet v sloup, když odříkávala v naučeném rytmu: „Jmenuji se Zoquitl. Jsem lůnem a místem klidu. Jsem útočištěm a místem růstu. Nosím pod srdcem Mysl.“

Dac Kien cítila, jak se jí svírá žaludek, jako by ho tiskla ledová pěst. „Přijela jsi brzy. Koráb...“

„Koráb musí být připraven,“ vskočil jí do řeči další hlas.

Překvapilo ji to. Do této chvíle soustředila veškerou pozornost na Mexičanku Zoquitl a na to, co znamená její příjezd. Přiměla se otočit pohled ke druhému pasažérovi. Byl to xuyanský muž ve věku mezi třiceti a čtyřiceti roky. Podle přízvuku nejspíš pocházel z anjiuské provincie na Páté planetě. Odznak koroptve připnutý na rouchu a zlatý knoflík napovídaly, že jde o nižšího úředníka sedmé kategorie, ale zároveň viděla přísný černobílý symbol monády zobrazující principy jin a jang.

„Ty jsi porodní mistr,“ řekla.

„Mám tu čest,“ uklonil se. Obličej měl hrubý, samou hranu a plochu. Světlo, které se od tváře odráželo, zdůrazňovalo některé rysy, především tenké rty a vysoko posazené lícní kosti. „Promiň mi mou strohost, vznešená, ale času není nazbyt.“

„Tomu nerozumím...“ Dac Kien se znovu otočila k ženě, která se na ni dívala skelným pohledem plným bolesti. „Přišla brzo,“ řekla bezvýrazně a v tu chvíli neměla na mysli jenom Zoquitlin předčasný příjezd.

Porodní mistr přisvědčil.

„Kolik času nám zbývá?“

„Nejdéle týden. Do té doby musí být koráb hotov,“ zamračil se.

Dac Kien ucítila v ústech hořkost žluči. Koráb měl ke konečné podobě velmi daleko. Stejně jako u nefritové sochy se ani u něj nesměla dopustit chyb a omylů. Ona a její tým připravovali koráb speciálně pro Mysl, která vzejde ze Zoquitlina lůna. Nejprve dostali od císařských alchymistů údaje o jemné rovnováze šťáv a energií, optických prvků a masa a kostí, které tvoří bytost v Zoquitlině těle. Loď bude reagovat jenom na ni. Pouze Mysl zrozená ze Zoquitl dokáže ovládnout srdeční komoru a uvést koráb do rychlosti, v níž bude moci uskutečnit rychlé cesty mezi hvězdami.

„Nemohu...“ začala Dac Kien, ale porodní mistr zavrtěl hlavou. Nepotřebovala slyšet jeho odpověď. Věděla, co řekne.

Musí to dokázat. Tolik toužila, aby získala tenhle post, když skončila jako druhá u státních zkoušek. Tohle je přesně to, co vždycky chtěla dělat. Nestála o místo u městského nebo okresního soudu, nechtěla se stát vysoce postavenou palácovou úřednicí ani dvořankou u slovutného Dvora kaligrafického štetce, jak jí to podle práva přináleželo. Jestli teď selže, bude se zpovídat před císařským soudem.

Další šanci už nedostane.

* * *

„Týden?“ zavrtěla Hanh hlavou. „Za co tě mají? Za předáka v mexické továrně?“

„Ale Hanh,“ vzdychla si Dac Kien. Měla za sebou dlouhý den a domů se vrátila, aby si odpočinula. Uvědomovala si, že tpodobnou reakci mohla od Hanh čekat. Jako básnička, která neustále hledá pravá slova a přesné formulace, Hanh dokonale chápala, jak komplikovanou záležitostí je navrhování lodí. Méně dokonale ale přijímala jakýkoli spěch a hledání rychlých řešení.

„Musím to dokázat,“ pokrčila rameny Dac Kien.

Hanh se ušklíbila: „Protože na tebe tlačí? Sama víš, jaký bude výsledek.“ Pokynula rukou k nízkému mahagonovému stolku uprostřed místnosti. Maketa korábu visela uvnitř průhledné krychle, která se pomalu otáčela. Podoba vznikající lodi se mísila s obrazem všech slavných korábů, kterými se Dac Kien nechala inspirovat – od *Červeného kapra* po *Zlatou horu* a *Sněhobílý květ*. Jejich trupy tlumeně zářily ve tmě a pozvolna měnily tvar, aby na sebe nakonec vzaly podobu vesmírného korábu, který se vznášel v prostoru u inženýrského centra. „Je na ní ještě spousta práce, sestřičko. Nemůžeš do ní nasázet díly jako buchy na plech a myslet si, že si zachováš svou skvělou pověst.“

„Mohla by zemřít,“ namítla Dac Kien po chvíli mlčení. „Mohla by zemřít při porodu. To by bylo zlé. Ale ještě horší by bylo, kdyby k něčemu takovému došlo zbytečně.“

„Mluvíš o tom děvčeti? Je to přece *qui*, cizinka.“

Hanh tím chtěla říct, že na Zoquilt nezáleží. „My jsme bývaly také takové,“ zavrtěla Dac Kien nesouhlasně hlavou. „Máš krátkou paměť.“

Hanh otevřela ústa a pak je zase zavřela. Mohla říct, že ony nebyly tak docela *qui*, protože Čína, rodná země Xuyů, ovládala kdysi po několik staletí Dai Viet. Jenže jako hrdá Vietnamka by rozhodně nemluvila o tak zahanbujících podrobnostech. „Takže největší starosti ti dělá ta dívka?“ zeptala se nakonec.

„Dělá, co považuje za správné,“ odpověděla Dac Kien.

„Ale za peníze!“ V Hanhině hlase zazněl nádech opovržení. Dívky, které byly ochotné porodit Mysl, byly většinou mladé, zoufalé a ochotné riskovat všechna nebezpečí, která s sebou neslo těhotenství, výměnou za sňatek s váženým úředníkem. Děly to, aby postoupily na společenském žebříčku, získaly rodinu, která je přijme do svého kruhu, a porodily děti s dobrým původem.

Hanh i Dac Kien se už před dlouhou dobou vydaly opačnou cestou. Stejně jako všechny Xuyanky, které se rozhodly žít v partnerském vztahu se ženou, nebude mít ani jedna z nich děti, a tedy nikoho, kdo by za ně zapálil kadidlo na oltáři předků; nikoho, kdo by po jejich smrti prozpěvoval jejich jména a vzdával jim čest. Během života budou pro ostatní druhořadými občankami, které neplní své povinnosti vůči předkům, a po smrti budou zavrženy a zapomenuty, jako by ani nežily.

„Je to těžké,“ pokrčila rameny Dac Kien. „Je to Mexičanka. Tam, odkud pochází, se na tyhle věci dívají jinak.“

„Z toho, co říkáš, se mi zdá, že to dělá z ryze xuyanských důvodů.“

Kvůli slávě a kvůli dětem, tedy kvůli všemu, čím Hanh pohrdala a o čem mluvila jako o okovech a o nepřekonatelné ženské potřebě rodit generaci za generací dětí.

Dac Kien si skousla ret. Prála by si mít Hanhinu neochvějnou jistotu. „Stejně nemám na vybranou.“

Hanh chvíli mlčela. Pak se zvedla, přešla k Dac Kien a sklonila se nad ní. Vlasy jí padaly na Dac Kienina ramena, když jí jemně přejížděla rukama po zátylku. „Jsi to ty, kdo mi říká, že máme vždycky možnost výběru, sestřičko.“

Dac Kien potřásla hlavou. Opravdu to řekla, když už se cítila k smrti unavená neustálými poznámkami své rodiny, že by se měla vdát a mít děti. Ležely tehdy po milování bok po boku ve

tmě a ona viděla budoucnost, která ji čeká – život bez dětí plný neustálých konfrontací se starými předsudky.

V tom jí Hanh nerozuměla, i když se snažila. Hanh chtěla být vždycky vzdělaná a učená, vždycky věděla, že až dospěje, bude milovat jinou ženu. Vždycky dostala, co chtěla, a byla přesvědčená, že stačí, aby si člověk něco hodně přál, a ono se to stane.

O děti nikdy nestála a stát nebude.

„Není to totéž,“ řekla Dac Kien konečně a opatrně se poddávala laskání. Jde o něco úplně jiného, to musí být jasné i Hanh. „Já jsem se rozhodla, že přijedu sem na stanici. Zvolila jsem si tohle povolání. Musíme nést důsledky svých rozhodnutí.“

Stisk rukou na Dac Kieniných ramenou zesílil: „Teď mluvíš o sobě. Vidím, že se trápíš výčitkami a přemýšlíš, jestli by ses ještě mohla vrátit k úctyhodnému životu. Ale vybrala sis mě, tenhle život a tyhle důsledky. Obě jsme si vybraly.“

„Hanh...“ Takhle to není, chtěla říct. Milovala Hanh opravdově a celým srdcem. Ale zároveň si připadala jako kámen vržený do tmy, jako loď bez kormidelníka, která se zmítá na vlnách. Cítila se ztracená bez rodiny, bez manžela, který by schválil její počínání, a bez uklidňujícího vědomí, že má dítě, které ji přežije.

„Už bys měla dospět, sestřičko,“ řekla Hanh drsně a otočila se k obrazům krajín, které visely na stěně. „Nejsi ničím hračkou ani otrok. O tvé rodině to platí dvojnásob.“

Dac Kienina rodina měla všechno, a přesto se jí zřekla. Slova jako obvykle nedokázala Dac Kien utěšit, a když šly spát, ležel mezi nimi stín staré hádky jako ostří meče.

* * *

Nazítří se Dac Kien skláněla nad návrhem a společně s Fengem a Miahua se snažila najít nové možnosti, jak koráb upravit a pozměnit. Jednotlivé komponenty byly hotové a jejich montáž zabere maximálně pár dnů. Ale všem třem bylo jasné, že výsledek skutečným korábem rozhodně nebude. Dac Kien věděla, že by – nepočítá-li čas, který zaberou testy – potřebovali alespoň měsíc, aby roboti drobnými a jemnými úkony vyladili celý systém tak, aby byl v souladu s Myslí, která ho bude obývat.

Sledovaná Hanhiným zamračeným pohledem si Dac Kien přenesla průhlednou krychli z domova do pracovny. Teď kolem ní všichni tři stáli a navrhovali, co by se dalo zlepšit. Práce je pohltila natolik, že šálky s připraveným čajem zůstaly nedotčené.

Fengův vrásčitý obličej se usilovným přemýšlením poskládal do hlubokých varhánků. Prstem poklepával na stěnu krychle: „Tvar téhle chodby bychom mohli upravit. Dřevo by pak procházelo celým korábem a...“

Miahua zavrtěla hlavou. Zastávala pozici Mistra větru a vody. Nejlépe ze všech dokázala posoudit působení jednotlivých elementů a Dac Kien se na ni obracela, když měla pochybnosti o správnosti svých návrhů. Feng pracoval jako Zásobovací komisař a měl na starosti údržbu a bezpečnost systémů. V mnoha ohledech představoval Miahuin protipól: ona se soustředila na zdánlivě drobné změny, kdežto on na velké; a tam, kde Feng přistupoval k věcem pragmaticky, se Miahua pohybovala na hranici mystiky.

„Energie vody a dřeva by pak stagnovala tady, v řídicí místnosti.“ Miahua stiskla rty a namířila prst na štíhlou záď korábu. „Tvar téhle části bychom měli změnit.“

Feng se hlasitě nadechl: „To není jen tak. Můj tým by musel předělat veškeré elektroinstalace...“

Dac Kien, napůl ponořená do vlastních myšlenek, poslouchala, jak se dohadují, a občas se na něco zeptala, aby konverzace neutichla. V mysli měla tvar lodí a cítila, jak její dech prochází stěnami skleněné krychle i vrstvami vláken a kovu, které ji oddělovaly od vnějšího světa. Vnímala i tvar nenarozené

Mysli, pocity a vjemy, které ji tvoří, rozvržení zásuvek a kabelů, svalů a celého těla a pomalu, nenásilně nechávala vše splynout, až se zdálo, že se Mysl i koráb spojily do jednoho celku.

Když vzhlédla, zjistila, že Feng i Miahua mlčí a čekají, až promluví.

„Uděláme to takhle. Tuhle sekci odstraníme úplně a zbytek korábu posuneme.“ Během řeči sáhla do skleněné matrice, opatrně vyjmula rušivou část, změnila směr a tvar chodeb, délku kabelů a na zakřivené stěny vypálila nové kaligrafické znaky.

„Myslím, že to ne...“, začal Feng, ale pak se zarazil. „Jaký na to máš názor ty, Miahuo?“

Miahua si pozorně prohlížela nový návrh. „Musím si to promyslet. Vaše Excellence, dovolte mi, abych si o tom promluvila se svými podřízenými.“

Dac Kien pokynula rukou na souhlas. „Ale nezapomeň, že nemáme moc času.“

Feng i Miahua si vzali po kopii nového návrhu a zasunuli je do dlouhých rukávů. Dac Kien osaměla a znovu se zadívala na koráb. Byl nesouměrný, tak nějak příkrčený a vůbec neodpovídal její původní představě ani duchu její práce. Působil dojmem nedokonalé napodobeniny; připomínal květ s otrhanými okvětními lístky; báseň, jejíž verše ještě nevykrytalizovaly, jsou plné slibných náznaků, ale nedokážou postihnout básníkovu myšlenku.

„Není to tak, že bychom měli vždycky na vybranou,“ zašepotala. Pomodlila by se k předkům, kdyby si myslela, že jí stále naslouchají. Možná naslouchají. Možná překonali pocit hanby, že žena z jejich krve neporodí děti. Možná takovou potupu přebila hrdost, že se dostala na tak vysokou pozici. Možná to tak ale není. Matka a babička jí nikdy neodpustily, tak proč by jejímu rozhodnutí měli porozumět ti, kdo žili a zemřeli dávno před nimi?

„Starší sestro?“

Zoquitl stála u dveří a nejistě se kolébala. Z Dac Kienina obličej musela vyčíst mnohem víc, než by si Dac Kien přála. Dac Kien se zhluboka nadechla, uvolnila všechny svaly v obličejí a přinutila je, aby se složily do neproniknutelné masky, jak to vyžadoval protokol. „Mladší sestro,“ odpověděla, „je pro mne čest, že jsi mě poctila svou návštěvou.“

Zoquitl zavrtěla hlavou a pomalu, opatrně, aby neztratila rovnováhu, posouvala nohu před nohu a vešla do místnosti. „Chtěla jsem vidět koráb.“

Porodní mistr nebyl nikde v dohledu a Dac Kien doufala, že si je jistý svými odhady a že k porodu nedojde teď a tady, v její pracovně, kde není po ruce žádná pomoc. Posunula svou židli a pokynula Zoquitl, aby se posadila: „Podívej, tady je.“

Zoquitl si sedala opatrně a nejistě, jako by se při neopatrném pohybu mohla roztříštit na kusy. Za ní viselo jedno z Dac Kienových oblíbených pláten – něžná krajina s vodopády a okrovinými útesy ze Třetí planety. Všechno dýchalo mírem a ve vodě se odráželo vzdálené světlo hvězd.

Když jí Dac Kien ukazovala návrh, Zoquitl se ani nepohnula a jediné, co v jejím obličejí jevílo známky života, byly oči.

Když Dac Kien domluvila, zavrtala jí Zoquitl spalující pohled přímo do očí. Byl to jasný přestupek proti protokolu. „Jsi stejná jako ostatní. Nesouhlasíš,“ pronesla.

Dac Kien chvíli trvalo, než si uvědomila význam slov, ale obsah nechápala. „Nevím, o čem mluvíš.“

Zoquitl stiskla rty. „Tam, odkud přicházím, se považuje za čest nosit pod srdcem Mysl pro slávu Mexického dominia.“

„Ale teď jsi tady,“ namítla Dac Kien. V Xuye, mezi Xuyany, kde se porod Mysli považuje za oběť – nezbytnou a dobře zaplacenou, ale zároveň pošetitou a hloupou. Protože kdo by chtěl podstoupit těhotenství, aniž by přivedl na svět lidské dítě? Je-

nom zoufalá nebo hamižná žena.

„Ty jsi tady také.“ V Zoquitlině hlase znělo něco jako obvinění.

Proběhl mučivý okamžik, kdy se Dac Kien zdálo, že Zoquitl mluví o její životní volbě. Ale jak by mohla vědět o Hanh a postojích její vlastní rodiny? Teprve za chvíli pochopila, že Zoquitl má na mysli její přítomnost ve vesmírné stanici. „Líbí se mi být ve vesmíru,“ řekla nakonec a nelhala. „Líbí se mi být tady téměř o samotě, daleko od všech ostatních.“

Ano, líbilo se jí tady. Nemusela se potýkat s papírováním, s ustavičným pomalým přílivem nenapravitelných delikventů, ani s udržováním Nebeského pořádku na nějaké odlehle planetě. Její práce pro ni byla synonymem pro učenost a vzdělání: přijímala vše, co přinesla minulost, a dávala tomu nový tvar a vznešenost. Každá část zdůrazňovala význam ostatních částí a stávala se ustavičnou připomínkou toho, že historie je dovedla až sem a povede je dál a dál.

Zoquitl promluvila až po chvíli s pohledem odvráceným od korábu: „Pro cizince je Xuya drsné místo. Nejde o jazyk, ten není tak těžký, ale když nemáš peníze ani žádného mecenáše...“ Rychle, sykavě se nadechla. „Dělám, co je potřeba.“ Bezděčně zdvihla ruku k břichu a pohládila ho. „Dám mu život. Jak to, že si toho nevážíte?“

Dám mu život... Pro Mysl bezděčně použila životné zájmeno.

Dac Kien se zachvěla. „On...“, zarazila se a hledala slova. „On nemá otce. Matku snad ano, ale z tebe samotné toho v něm moc není. Nebude se počítat mezi tvé potomky. Nebude pálit kadidlo na tvém oltáři, nebude zpívat tvé jméno mezi hvězdami.“

„Ale nezemře.“ Zoquitlin hlas byl tichý, ale pevný. „Nezemře celá staletí.“

Koráby vyrobené Mexickým dominiem žily dlouho, ale jejich Mysli opakovanými cestami vesmírem postupně zešilely. V jednom měla ale Zoquitl pravdu. Správně ukotvená Mysl se správně navrženým korábem tady bude ještě dlouho po tom, co Dac Kien a Zoquitl zemrou.

On... Ne, není to on. Je to jenom stroj, složitá myslící bytost z masa, kovu a nebesa vědí, z čeho dalšího. Narodí se sice jako dítě, ale přesto...

„Myslím, že jestli tady někdo něčemu nerozumí, jsem to já.“ Zoquitl se pomalu zdvihla. Dac Kien slyšela její těžký dech, cítila kyselý pot a viděla kapky, které stékají po pokoze.

„Děkuji ti, starší sestro.“

Pak odešla, ale její slova v místnosti zůstala.

* * *

Dac Kien se vrhla do práce se stejným úsilím, s jakým se připravovala na státní zkoušky. Hanh ji po příchodu domů ostentativně ignorovala a chovala se k ní s chladnou zdvořilostí. Opět pracovala na své kaligrafii – střídala znaky xuyanského písma s písmeny vietnamské abecedy, aby tak vytvořila dílo, které bude zároveň básní i obrazem. Často pracovala takhle o samotě. Společnost přijímala Dac Kien pro její talent, ale to u Hanh neplatilo. Nebyla vítána na večírcích, kde se scházely rodiny ostatních inženýrů, a tak raději zůstávala doma, než aby snášela špatné skrývané úšklebky a útrpné pohledy ostatních.

Její mlčení teď naplňovalo ovzduší olověnou tíhou. Dac Kien se ho zprvu pokoušela prolomit bezstarostným štetěním, ale Hanh jenom zdvihla usazené oči od svítka a řekla: „Víš, co děláš, sestřičko, tak se s tím pro jednou smíř.“

A tak mlčely. Dac Kien to nakonec vyhovovalo víc, než si

myslela. Mohla se plně soustředit na práci, nikdo ji nevyrušoval a nerozptyloval.

Miahua tým a Fengovi lidé znovu pokládali síť a přeskovali jednotlivé části korábu. Trup za oknem se měnil a tvaroval do podoby makety ve skleněné krychli na Dac Kienině stole. Hodinu za hodinou ukládali roboti díly na správná místa a spojovali je dohromady.

V okamžiku, kdy byl upevňován poslední díl, se objevila Miahua a porodní mistr. Oba vypadali velmi ustaraně.

Dac Kien se sevřelo srdce: „Neříkej, že už přišel její čas.“

„Odešla jí voda,“ pravil porodní mistr bez jakýchkoli oficiálních. Plívl na podlahu, aby zahnal zlé duchy, kteří se stahují kolem nastávající matky v hodině porodu. „Máte maximálně několik hodin.“

„Miahua?“ oslovila Dac Kien Mistryni větru a vody, aniž se k ní otočila. Pohled měla upřený na koráb v prostoru za oknem, na obrovskou masu, v jejímž stínu vypadali jako trpaslíci.

Miahua mlčela. To signalizovalo, že se snaží seřadit problémy podle závažnosti, a nevěstilo to nic dobrého. „Trup bude dokončen do hodiny.“

„Ale?“ zeptala se Dac Kien.

„Ale uvnitř pořád vládne chaos. Energetické dráhy dřeva křížují dráhy kovu, jednotlivé prvky si navzájem stojí v cestě, energie vážne stagnuje. Čchi neproudí.“

Čchi je dechem vesmíru, dechem draka, který leží v srdci každé planety a každé hvězdy. Jako Mistryně větru a vody měla Miahua za úkol upozorňovat Dac Kien na problematická místa a Dac Kieninou povinností, jako Velké mistryně harmonie, bylo uvádět věci do pořádku. Miahua posuzovala okamžitý stav a jenom Dac Kien směla poslat roboty, aby provedli potřebné změny. „Jistě,“ kývla Dac Kien. „Připravte pro ni dopravní loď. Ať čeká venku u odletové rampy.“

„Vaše Excellence,“ začal porodní mistr, ale Dac Kien ho přerušila.

„Už jsem ti to slíbila dřív: koráb bude připravený.“

Miahua odcházela plná obav. Dac Kien si vzpomněla na Hanh, která se o samotě tvrdohlavě sklání nad svou básni, v obličeji má výraz stejně tvrdý jako porodní mistr a tvář, která je obvykle oblá a mírná, má staženou do masky vzteku a odmítání. Znovu by Dac Kien zopakovala, že věci se nedají uspěchat a že se vždycky dá najít nějaké jiné řešení. Přesně takhle by to řekla. Nepochopila, že za všechno je nutné zaplatit. A pokud nezaplatí člověk sám, zaplatí za něj jiní.

Koráb bude připravený a Dac Kien zaplatí plnou cenu.

* * *

Dac Kien osaměla a připojila se k systému. Plán korábu překryl všechno kolem ní. Vyladila kontrast tak, aby viděla jenom koráb, a dala se do práce.

Miahua měla pravdu – uvnitř skutečně vládl chaos. Doufali, že budou mít ještě pár dnů, aby dali vše do pořádku, zaoblili a zjemnili úhly chodeb, rozmístili lampy na stěnách tak, aby nikde nezůstaly tmavé kouty ani místa plná oslepujícího světla. Do centrální místnosti ve tvaru pentagramu uprostřed lodi, kde bude přebývat Mysl, vstupovaly všechny čtyři energie. Tam ale náhle končily a ostré linie těsně před vchodem naznačovaly, kde roboti spěšně upevnili jeden díl lodi k druhému.

Říkalo se tomu smrtící dech a bylo to všude.

Předkové moji, pomozte mi.

Živoucí, dýchající bytost, skutečná podstata objevená v ne-fritu. Dac Kien se ponořila do transu, její vědomí se rozpínalo, pohlcovalo roboty pohybující se okolo korábu, posílalo jednoho

po druhém do točitých chodeb a průchodů uvnitř kovového trupu, kde pozvolna splývali se stěnami a pomalu, trpělivě se snažili přesvědčit kov, aby zaujal správný tvar; rozplétali chomáče kabelů, natahovali je a směřovali proud z menších do větších. Koráb v její představě se chvěl, ohýbal a kroutil, ona se vznášela vně, sledovala roboty, kteří se hemžili jako mravenci, a směřovala příkazy do jednotlivých sekcí, aby upravila jejich vnitřní strukturu i rovnovážný tok energií.

Přepnula se do přepravní lodi, kde ležela Zoquitl na zádech s obličejem zkriveným bolestí. Porodní mistr otočil zamračený obličej vzhůru, jako by cítil Dac Kieninu přítomnost a chtěl říct: Pospěš si. Už není čas. Pospěš si!

Pokračovala v práci. Měnila stěny v zrcadla, zdobila průchody květinovými ornamenty, zjemňovala ostré úhly a linie, které nedokázala zakrýt. Vytvořila fontánu (samozřejmě šlo o světelnou projekci, protože skutečná voda by na palubě být nesměla) a nechala prostor naplnit zurčením vody. Rozpletla zacuchaný smotek čtyř energií uvnitř hlavní řídicí místnosti, takzvané srdeční komory, a sloučila je nejprve do tří linií a pak do jedné. Potom dovnitř přivedla další energie a pomalu je splétala, až vznikl komplikovaný uzel, z něhož proudilo do místnosti všech pět energií – energie vody, dřeva, ohně, země a kovu. Tady, v srdci korábu, bude jejich úkolem stabilizovat svou cirkulaci Mysl, až sem vstoupí.

Znovu se přepnula do přepravní lodě a sledovala Zoquitlin ztrápený obličej a napětí na tváři jejího společníka.

Pospěš si!

Koráb sice ještě nebyl hotový, ale život nečeká. Dac Kien vypnula obrazovku, ale nikoli spojení s roboty. Dala jim čas, aby dokončili poslední úkony.

„Teď,“ zašeptala do komunikátoru.

Přepravní loď zamířila ke kotvišti. Dac Kien ztlumila obraz a nechala místnost, aby na sebe vzala svou obvyklou podobu. Ve skleněné krychli se vznášel koráb, který měl být dokonalý a měl připomínat *Červeného kapra, Želvu plující vlnami, Drakův sen o dvojčatech*. Měl být připomínkou historie Xuyi od Exodu až po Perlové války; pádu dynastie Shan i událostí ještě starších – Le Loiova meče, k němuž se váže založení vietnamské dynastie; draka letícího s roztaženými křídly nad Hanojí, někdejší hlavním pozemským městem, i obličej vietnamské princezny Huyen Tran, kterou prodali do ciziny výměnou za dvě provincie.

Roboti se jeden po druhém vypínali, korábem povíval mírný vánek a přinášel vůni mořské vody a kadidla.

Mohlo to být mistrovské dílo. Dokonalé, kdyby měla dost času. Hanh měla pravdu. Mohla to dokázat. Mohla stvořit koráb, na který by se vzpomínalo ještě po staletích a který by sloužil jako inspirace pro stovky dalších Velkých mistrů.

Kdyby...

Netušila, jak dlouho sedí bez pohnutí a dívá se na maketu. Ze zamyšlení ji vytrhl zmučený výkřik. Polekaně vyladila obrazovku do obvyklého jasu a přepnula se do porodní místnosti.

Světla byla ztlumená, místnost se ztrácela ve stínech. Všechno jako by pokrýval opar truchlivé předzvěsti. Miska s čajem, kterou Zoquitl dostala na začátku porodu, se zakutálela do rohu a na podlaze zůstalo pár kapek.

Zoquitl ležela na křesle s vysokým opěradlem, po jehož stranách stály hologramy bohyň, které mají za úkol dohlížet na porod: Princezny nebeské modří a purpurových červánků a Bódhisattvy milosrdenství. Zoquitl měla obličej znetvořený bolestí tak, že v šeru připomínal spíše tvář démona.

„Zatlač,“ nařizoval porodní mistr s rukama na chvějícím se vzdušném břichu.

Krev stékající po stehnech rodičky třísnila kovové plochy